

ТОШКЕНТ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

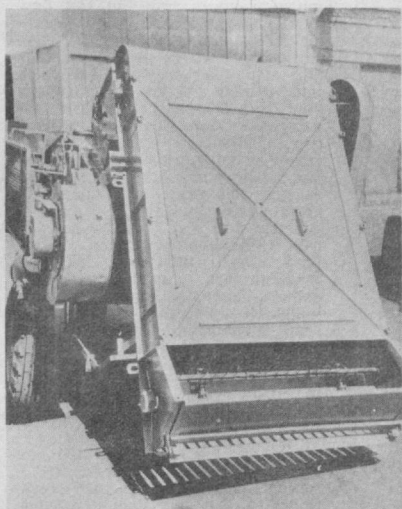
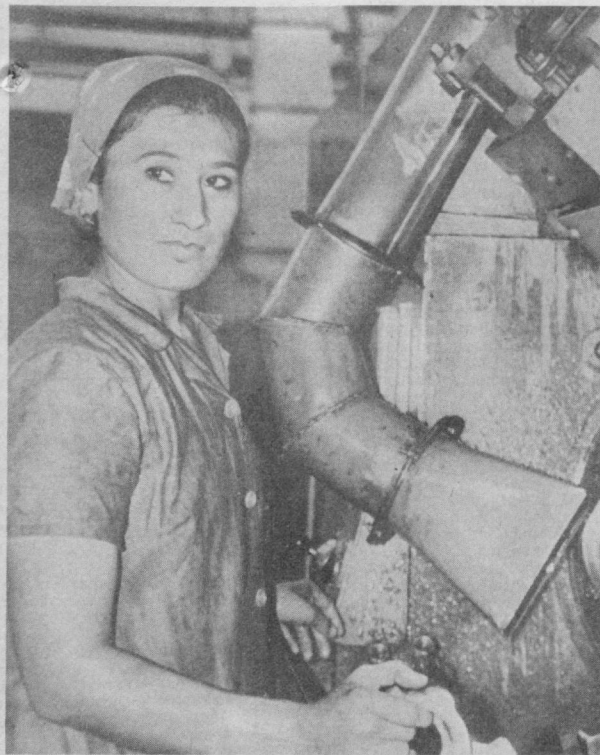
ОҚШОМИ

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.

№ 215 (7. 304)

1990 йил 20 сентябрь, пайшанба

Баҳоси 3 тийин.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмасининг жамоаси декорларнинг энг яқин кўчаларидан. Жамоанинг фаол аъзоларидан бири Ханифа Бекмуродова 9 йилдан буён пахтазорлар оғирини енгли қилишга ўз ҳиссасини қўшиб келаяпти. У кўрак чувиш машиниси учун зарур муражатларин сайқаллаб беради. У ўз жаммасидаги топшириқларин амалдан адо этмоқда. Янги нусхадаги мана бундай кўрак чувиш машиналари эса пахтазорларимизнинг «оқ олтин»ни қишлоқ-қировли кўчаларга қолдирамай тезроқ давлатга топширишларига кўмаклашади. Х. Мирзакаримов суратлари.

Бугунги сонда:

УМИД ҚИЛСА БУЛАДИ

— Бозор иқтисодийти — бу шунчаки иш эмас, унинг маънавий кенг қамровли. Эътибор берган бўлсангиз, ҳозир қайта қуриш ҳақида кам гапирмаган бўлиб қолдик. Унга исбатан одамларда ишонч сўнди. Босқинчи ислоҳотлар эмасми. Аммо ҳаммага маълум бўлган бир гапни айтмоқчиман: ҳаётга, меҳнатга муносибат ўзгарган билан биз барибир кўп нарсаларни бой бердик...

© 2-саҳифада.

МЕХРИБОННИ ТОПМАГАНЛАР

Яқин ўтмишда қариялар изоватда ва ҳурматда эдилар. Улар эл-юрт бошига ташвиш тушгудек бўлса маслаҳатчи бўлиб, тўй-томошаларда ва кетга сайилларда иш боши эдиларку, ахир! Нега ана шуларнинг унутиб қўйдик! Фарзандларига кўп меҳр кўрганиб, яқин меҳрибонини тополмаганлар соми нега кўяйиб кетмоқда!.

© 3-саҳифада.

«...УЛАР КЎРМАСИН»

Одатдагидек кечқурун Қо-бил ака бошлиқ оила аъзолари дастурхон атрофида йиғилишди. Овақтаниб бўлишгач, сўз-бат турли-туман янгиликлар ҳақида кетди. Шу пайт иккери хонада телевизор кўраётган Қобил ақанинг набираси деразадан бошим чиқариб, чаққириб қолди:

— Келинлар, уруш тўғрисида юне бўлапти, зўр.

Кўпчиллик ўрнидан турди. Лекин Қобил ака бир сесаниб қўнди-да, ўзича:

— Уруш, уруш, ўшда, билмайдик. Бунинг биз кўрам, улар кўрмишасин илоям, — деди...

© 4-саҳифада.

Шаҳар «Хотира китоби» яратилади

ШАҲИДЛАР ОЛДИДАГИ БУРЧИМИЗ

КПСС Марказий Комитетининг 1989 йил 17 янвда Бутуниттифоқ «Хотира китоби» яратиш ҳақидаги қарори чиққан эди. Бу қарорга мувофиқ давлатларда «Хотира китоби» яратилди. Улар жамланб жумҳурият «Хотира китоби» қилинди. Ниҳоят энг сўнггида Бутуниттифоқ «Хотира китоби» вуқудга келди. Шаҳримизда ҳам шу улғу ишга қўл урди. Шу йил 14 сентябрь кунин Тош-

кент шаҳар партия комитетинда шаҳар «Хотира китоби» яратиш тахрир хайъатининг биринчи йиғилиши бўлиб ўтди. Унда яқин кунларда қилинадиган ишлар белгилаб олинди. Шу муносабат билан муҳбиримиз «Хотира китоби»ни яратиш бўйича жумҳурият илмий-методик марказ раҳбарининг ўринбосари Исхон ака Хўжаева бир неча саволлар билан муурожаат этди.

— Маълумки, уруш йиллари Тошкент районларидан бири Сталин номи билан аталарди. Бу район ҳозир йўқ. Шу райондан ҳам янги-лаб ҳамшаҳарларнинг фронтга кетгани. Кейин, айтилик, ўзи асли тошкентлик бўлса-ю, олийгоҳ ёки ўрта махсус ўқув юртини тутатиб йўллама буйича (мисол учун) Самарқандга ишлайган бўлса ва ўша ердан армияга чақирилса шаҳар «Хотира китоби»га ном қўйиладими?

— Ҳақиқатан у асли тошкентлик бўлиб, бошқа вилоятдан урушга кетган бўлса, ўша вилоят «Хотира китоби»га киритиларди. Ва ўзидан, жумҳурият «Хотира китоби»дан ҳам ўрин олади. Биринчи саволингизга келсак бу ҳам катта муаммоларни келтириб чиқарилди. Социл Сталин районининг ўрнида ташкил этилган районларни жиддий ва қайта қайта ўрганиш лозим бўлади. Негаки кўпгина шаҳидларнинг номлари янги ташкил этилган районлар рўйхатига кирмай қолган бўлиши мумкин.

— Шаҳар «Хотира китоби»ни нашрдан чиқариш да-чозига мўлжалланган?

— Мўлжалимиз 1991 йил-нинг охирига. 1993 йилда эса Тошкент вилояти ва Ўзбекистоннинг Мухтор жумҳурият «Хотира китоби» чиқарилади. 1995 йилнинг бошида эса жумҳурият «Хотира китоби» чиқариш керак. Шу ўринда хурматли ҳамшаҳарларимизга муурожаат этмоқчиман: кимда-кимнинг аваси, отасини ёки бу-васи (урушга ҳалок бўлган ва бедарак кетган) ҳақида қўнда маълумотлари бўлса шаҳар тахририят хайъатига юборсин. Манзил-гоҳимиз: Тошкент шаҳри, «Правда» рўзмонаси кўчаси, 41-уй. «Хотира китоби» яратиш илмий-методик маркази.

Сўхбатдош Р. БОБОМУХАМЕДОВ ёзиб олди.

уларни тўлатиб бизга топширишди. Биз ўз навбатида бу маълумотларни СССР Муудофа Вазирлигининг Подольск шаҳридаги Марказий архивига солиштирмамиз. Гарчи ҳарбий комиссарлар рўйхатларини тузишга дастлабки мабса бўлсаларда, лекин улар батафсил маълумотга эга эмаслигини эътиборга олишимиз керак. Шу мақсадда ҳалок бўлган ва бедарак кетган жагчиларнинг рўйхатларини матбуотда эълон қилиш нияти-миз бор.

— Ўз-ўзидан савол туғилди: бошқа шаҳар ёки вилоятдан армияга чақирлиб, Тошкент госпиталларида вафот этганлар ҳам шаҳар «Хотира китоби»га кирадими?

— Албатта. Уларнинг ҳам махсус рўйхатлари тайёрлан-пти. Урни келса шунинг ҳам айтиш керакин, уруш туғай-ли оғир уярдор бўлиб, госпиталда ёки уярдор бўлиш-га вафот этганлар рўйхат-га олинди. Ундан кейинги-лари эса кирмайд.

ХУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!
Тошкент шаҳрида Улғу Ватан уруши йилларида (1941—1945) ҳалок бўлган ва бедарак йўқолган барча жагчиларнинг номлари киритилган «Хотира китоби» тайёрланмоқда.

Агар уруш йилларида йўқотган қариндош-уруғларингиз бўлса, улар ҳақида район ҳарбий комиссарингизга маълумот беришигизни сўраймиз.

Обуна—91:

Муаммолар ҳал этилади

«Сизнинг районингизда 1991 йил учун «Тошкент оқшом» рўзмонасига обуна қандай кетяпти?» — Ана шундай савол билан Ҳўзава район партия комитетининг биринчи котиби Б. Ю. ЮСУПОВГА муурожаат қилдик.

— Бугун эрталаб шу масалани район партия комитети аппаратида кўриб чиқдик. «Тошкент оқшом» рўзмонасига обуна борасида бу йил районингизда бир мунча муам-молар юзига келди. Биз ана шу муаммони қандай қилиб ҳал этиш тўғрисида келишиб олдик.

— Бу қандай муаммо эди?

— Бошқа районларга қараганда бизнинг районингизда туб миллат аҳолиси нисбатан кам, айнан мана шу нарса «Оқшом»га обунанинг кенгайишига бир оз халақит бериб турди. Лекин шунга қарамадан биз имкониятларини қидиришимиз. Тиббиёт, халқ таълими ва бошқа соҳаларда, айниқса савдо-сотиқ, умумий овақтаниш ходимлари ва районингиздаги мавжуд маҳаллалар аҳолиси ўртасида матбуот тарқатувчилар ва тегишли ташкилотларнинг ва-киллари рўзмонага обуна бўлишга кенг давлат қилмоқда-лар.

— Корхоналарнинг партия ташкилотлари бу ишда фаол-лик кўрсатайиларми?

— Районингизда жойлашган кўпгина корхоналарда ю-қориди таъкидлаганимдек туб миллат вакиллари камроқ. Шунинг учун ҳам «Вечерний Ташкент» ва бошқа рўзм-на-да чиқадиган рўзмоналар обуна қизгин борапти. Ам-мо «Оқшом»нинг ҳам мухлислари районингизда кўп. Бир-гина мисол: айрим корхоналарнинг партия ташкилотлари ўзлари ташаббус кўраётган партия аъзолиги бадалидан корхона учун қолдирган қисмини обунага сўриб эттимоқ-чи. Бу бир неча ўй минг сўмин ташкил этиши бизни ҳам, сизни ҳам қувонтиради. Хуллас, «Оқшом»га обуна бўлиш учун барча имкониятларни ишга солашимиз.

Андижондан хат

ОДАМЛАР дардига малҳам бўлиб келаятган экстрасенс шифокор Жаҳон-гир Саидобидовнинг бу сафарги хайри-лиши андижонликлар орасида катта шов-шувга сабаб бўлди. Кунин кеча моҳир табиб дўволаган 20 нафар миқозини ўз ҳисобидан «Тошкент оқшом» рўзмона-сига обуна қилганини маълум қилди. Улар орасида Ҳ. Халилова, Ш. Акба-

ҲАМ ДАВО, ҲАМ РЎЗНОМА

ров, О. Алиев, М. Маткаримова, Ҳ. Ус-монова, К. Аҳмедов ва С. Инонтолар-кабиларга бир йил мобайнида «Оқшом» ҳамроҳ бўладиган бўлди.

© СУРАТДА: ўз ҳисобидан миқозла-рини «Оқшом»га обуна қилдирган ш-фокор Жаҳонгир Саидобидов.

қўнғида катта миқорда қо-радори, шприцлар ва бошқа нарсалар топилди.

Шу куннинг ўзидек қорудо-ри этказиб берувчи одам ҳам ушланди. Бу «қонундаги ўрни» деб аталадиган ўта хавфли жи-новатчи, аълоли банги 40 ёшли Қ. Булиб қинди. Унинг ўзи ва ўзи тинтилганда ҳам катта миқдордаги қорадори топиб олинди.

Кўлга олиш вақтида ҳуқуқ-хонада улардан ташқари бош-қа ёшлар, шу жумладан ба-лоғат ёшига тулғалар ҳам бор эди. Тинтув ўтказилганда уйдан ва кўлга олиналари

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ ХАВФСИЗЛИГИ КОМИТЕТИ ВА ИЧКИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИ МАТБУОТ ШУЪБАСИДАН

БАНГИХОНА ФОШ ЭТИЛДИ

Жумҳурият Давлат хавфсиз-лиги комитети ва Ички иш-лар министрлиги матбуот шў-басининг хабар қилишича, Тошкент шаҳар икрония коми-тети ички ишлар бошқармаси-нинг ва Ўзбекистон ССР Дав-лат хавфсизлиги комитетининг уюшган жиноятчиликка қарши кураш бўлимлари ходимлари биргаликда ўтказган опера-тив-

қидирув тадбирлари натижаси-да Тошкентдаги бангихона фош этилди ва туғатилди. Чи-лозор районда истиқомат қилувчи, ҳеч қандай ишлай-диган аёл Тининг уйи шундай бангихонага айлантирилган-лиги аниқланди. Тошкентлик, илгари қароқчиллик қилган учун судланган 25 ёшли Х. ва Тбилис шаҳрида прописка қи-

лининг, илгери судланган, ҳеч қаврда ишлайдиган 21 ёш-ли П. шу ерда қорадори ис-теъмол қилётганларида кў-лга олинди.

© Янгиликлар билан «Тошкент оқшом» ва УЗАТАГ мухбирлари таништиришди.

Шарҳлар

МУРАББИЙ МАРРАСИ

© ХОЛИДА Раҳим-жононани чеварларнинг чевери дейишди. Дар-ҳақиқат шундай. У «Че-вар» тикучилик иш-лаб чиқариш бирлаш-масининг биринчи це-хида баракали меҳнат қилиб келмоқда. Холида айниқса си-фат масаласига жуда эътибор беради. Меҳ-нат унумдорлиги ма-саласи ҳам ибратли даражада. У ишни ав-вало турдош касблар-ни ағаллашдан бошла-ди. Чунки корхонада

ишлаб чиқарилаётган махсулотлар бир неча жараёнлардан сўнг тайёр ҳолга келади. Бу жараёнлар билан бир неча тикучилар машғул бўлишади. Махсулотларнинг си-фатли бўлиши кўп жи-ҳатдан тикучиларнинг малакасига ва маҳора-тига боғлиқ. Шундай тикучилар борки, улар ишлаб чиқариш-нинг барча участкала-рида ишни удаллаб кета оладилар. Барча жараёнларда ишла-й оладилар. Шундайлар-дан бири Холидадир. Бу эса ўз-ўзидан бирор сабаб билан ишга ке-лолмаган ҳаммасла-ри ўрнини тўлдиришга ёрдам беради. Холида тикуч даст-ғонининг тўла қувват-да ишлашини таъмин-лайди. Малакасини ошириш, меҳнатда ил-гор усуллари қўллаш-унга эса мана топшири-қларини 140 фоиз си-фатли махсулот тайёр-лаш имконини бермоқ-да.

ЖАҲОНДА ТЕНГИ ЙЎҚ

Тошкент автомобиль йўллари олийгоҳи тармоқларо илмий-тадқиқот лабо-раторияси олимларининг ихтисоси хо-риждаги кўпгина фирмалар вакиллари-ни қизиқтириб қолди.

Тошкентликлар пластмассаларни қис-қа товуш билан пайвандлашнинг оддий ва ўзинга хос усулини тақлиф этдилар. Полистеролдан ясалган бўмларини елимлаш учун диҳлоретан, захарли ма-терналлардан фойдаланиш иқтисодий жиҳатдан самарасиз, бунинг устига эко-логик жиҳатдан зарарли эди. Янгилик бир нафас ичда атроф-муҳитга зин-гирча ҳам зарар етказмай, бу ишни жуда катта аниқликда бажаришга имкон бе-ради. Қисқа товушли пайвандлаш усули жумҳуриятимиздаги бир қанча кор-хоналарда сиқиб кўрилади ва яқин э-канлиги маълум бўлди, жумладан, бундай курилмаларнинг тўрттаси «Совплас-ти-тал» Совет—Италия қўшма корхонаси-га, иккитаси қўшдан муҳофаза қилиш ку-рилмалари заводига, биттаси реле ва автоматика заводига ўрнатилган. Фақат битта машинани жорий этишдан оляна-диган иқтисодий самара йилгига 25 ми-янг сўмдан 50 миғ сўмгача бўлмоқда.

«Тангра» Болгария-Швейцария қўш-ма фирмаси билан «Младост» механик ўйи-ноқлар фабрикаси ана шу гоини сотиб ол-иш ҳақидаги шартномани имзолади-лар.

УЧ ЭГИЗАК

ЎЗБЕКИСТОН ССР соғлиқни сақлаш ва-зирлигининг педиатрия илмий-тадқиқот ис-титуту даволовчи врач Мунаввар Жўраева ва бўлим мудири Асия Топилова уч эгизак билан.

Р. Шагаев (УзТАГ) сурати.

УЮШМАНИНГ АРМУҒОН КИТОБЛАРИ

© ЖУМҲУРИЯТ-ТИМИЗДА Ўзбекистон тасвирий санъат муал-лимлари уюшмаси ту-зилганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Ана шу қисқа давр ичиде уюш-ма марказий кенгаши қатор диққатга сазовор маърифий ва педаго-гик таълим тадбирла-рини амалга оширади. Янги ўқув йилига мунособ армуғонлар

тарихида бир неча зар-ур дастур ва қўлла-малар тайёрлаиб, чоп этилди. Альбом шак-лида чиқарилган қўл-ланмалар ҳам эътибор-ни ўзинга тортади. Шу ўринда 5 — 7-синф ўқитувчилари учун «Тасвирий санъат», 1 — 4-синф ўқитувчи-лари учун «Манзарали расм ишлаш» деб ном-ланган наشرларни кўр-сатиб ўтиш жоиздир.

«Чизмачиликдан ди-дактик комплекс» ҳам ўқитувчиларга яқин қўлланма бўлди. «Тас-вирий санъатдан тах-миний планлаштириш» дастури ўқитувчиларга тарқатилди. «Тасвирий санъат ва бадий меҳнат» дарсларидан сабоқ бе-рувчи китоблар ҳам чиқарилди. «Ўзбек мак-табларида бадий таъ-

«ОЛТИНТЕПА» ЎЙИНГОҲИ

© КУБИШЕВ райо-нидаги Ломоносов кў-часида жойлашган ёш-тавон заводидан кўчма та-шқилдорларнинг завод ат-рофида яқин жойга ташлаб, кўча атрофла-рини ташлашдиқа ай-лантирилган эди.

нинг илтимослари қон-дирилиб, маҳалла ўйи-ноғини бунёд этишга киришилди. «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси-дан мутахассислар кел-

Шарҳлар

Шарҳлар

— Бирлашмага иш-га келганимга ўн йил бўлди. Бу йиллар мо-байнида тикучилик касбининг сир-асорини ўргандим. Эндиликда ўз тажрибаларини ёш чеварларга ўргатай-ман. — дейди биз бил-ан сўхбатда Холида. — Ҳозиргача 32 шо-гирдга касб сирларини ўргатдим. Уларнинг ас-ти-фатли махсулот-лар тайёрлаётганлик-ларини кўриб қувона-ман.

Шарҳлар

— Бирлашмага иш-га келганимга ўн йил бўлди. Бу йиллар мо-байнида тикучилик касбининг сир-асорини ўргандим. Эндиликда ўз тажрибаларини ёш чеварларга ўргатай-ман. — дейди биз бил-ан сўхбатда Холида. — Ҳозиргача 32 шо-гирдга касб сирларини ўргатдим. Уларнинг ас-ти-фатли махсулот-лар тайёрлаётганлик-ларини кўриб қувона-ман.

Шарҳлар

— Бирлашмага иш-га келганимга ўн йил бўлди. Бу йиллар мо-байнида тикучилик касбининг сир-асорини ўргандим. Эндиликда ўз тажрибаларини ёш чеварларга ўргатай-ман. — дейди биз бил-ан сўхбатда Холида. — Ҳозиргача 32 шо-гирдга касб сирларини ўргатдим. Уларнинг ас-ти-фатли махсулот-лар тайёрлаётганлик-ларини кўриб қувона-ман.

Шарҳлар

— Бирлашмага иш-га келганимга ўн йил бўлди. Бу йиллар мо-байнида тикучилик касбининг сир-асорини ўргандим. Эндиликда ўз тажрибаларини ёш чеварларга ўргатай-ман. — дейди биз бил-ан сўхбатда Холида. — Ҳозиргача 32 шо-гирдга касб сирларини ўргатдим. Уларнинг ас-ти-фатли махсулот-лар тайёрлаётганлик-ларини кўриб қувона-ман.

Шарҳлар

— Бирлашмага иш-га келганимга ўн йил бўлди. Бу йиллар мо-байнида тикучилик касбининг сир-асорини ўргандим. Эндиликда ўз тажрибаларини ёш чеварларга ўргатай-ман. — дейди биз бил-ан сўхбатда Холида. — Ҳозиргача 32 шо-гирдга касб сирларини ўргатдим. Уларнинг ас-ти-фатли махсулот-лар тайёрлаётганлик-ларини кўриб қувона-ман.

Шарҳлар

— Бирлашмага иш-га келганимга ўн йил бўлди. Бу йиллар мо-байнида тикучилик касбининг сир-асорини ўргандим. Эндиликда ўз тажрибаларини ёш чеварларга ўргатай-ман. — дейди биз бил-ан сўхбатда Холида. — Ҳозиргача 32 шо-гирдга касб сирларини ўргатдим. Уларнинг ас-ти-фатли махсулот-лар тайёрлаётганлик-ларини кўриб қувона-ман.

Шарҳлар

— Бирлашмага иш-га келганимга ўн йил бўлди. Бу йиллар мо-байнида тикучилик касбининг сир-асорини ўргандим. Эндиликда ўз тажрибаларини ёш чеварларга ўргатай-ман. — дейди биз бил-ан сўхбатда Холида. — Ҳозиргача 32 шо-гирдга касб сирларини ўргатдим. Уларнинг ас-ти-фатли махсулот-лар тайёрлаётганлик-ларини кўриб қувона-ман.

Шарҳлар

— Бирлашмага иш-га келганимга ўн йил бўлди. Бу йиллар мо-байнида тикучилик касбининг сир-асорини ўргандим. Эндиликда ўз тажрибаларини ёш чеварларга ўргатай-ман. — дейди биз бил-ан сўхбатда Холида. — Ҳозиргача 32 шо-гирдга касб сирларини ўргатдим. Уларнинг ас-ти-фатли махсулот-лар тайёрлаётганлик-ларини кўриб қувона-ман.

Бошқариладиган бозор иқтисодиёти бўсағасида

Умид қилса бўлади

— БОЗОР иқтисодиёти — бу шунчаки иш эмас. Унинг моҳияти кенг қамровли. Эътибор берган бўлсангиз, ҳозир қайта бўлиб қолдик. Унга нисбатан одамларда ишонч сўнди. Бонсинг иқтисодошчи эмасман. Аммо ҳаммага маълум бўлган бир гапни айтмоқчиман: ҳаётга, меҳнатга муносабат ўзгаргани билан биз баъриб қўп нарсаларни бой бердик. Ичканликка сўзда берилиш ўшандайлигича қолди. Энг муҳим нарса: амалий натижалар ҳақида камроқ қайғурдик. Биз бошқариладиган бозор иқтисодиётига ўтганимиздан сўнг ҳам шу иллатдан қутула олмас эканмиз, ўзимизни кечиролмаймиз. Бозор иқтисодиётининг кимнингдир манфаатига хизмат қилишига сира йўл очиб бермаслигимиз керак. Бу шароитда ҳамма нарса, ҳаётнинг ҳамма соҳаси эътиборга олиниши зарур...

Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмасининг режа-иқтисод бўлими mudiri Юрий Павлов билан илк суҳбатда бу суҳбатдан жуда ажабланган эдим. Аммо унинг куюнчақлик билан айтилган гапларида ҳақиқат кўйилганига анча бўлди. Корхона тўла хўжалик ҳисобига 1988 йил январь ойидан ўтган эди. Дастлабки натижалар чанки бўлмади. Ишлаб чиқаришни такомиллаштиришда, меҳнатни ташкил этишда самарали усуллар тарғиб топди.

Ишчи ва хизматчилар ўтган йили режа ва мажбуриятларини ортири билан бажардилар. Товар маҳсулотини ишлаб чиқариш 103,2 фоизга, пахта териб машиналарини ишлаб чиқариш 100 фоизга, эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқариш эса 103,3 фоизга адо этилди. Қўрилган соф фойда 13 миллион 616 минг сўмни ташкил этди. Энг муҳими, шартнома мажбуриятини 100 фоизга бажарилди. Лекин барча корхоналардаги каби мазкур бирлашмада ҳам тўла хўжалик ҳисобини

юритишдаги илк муваффақиятлар билан бир қаторда анча муаммолар ҳам йиғилиб қолди.

Биринчи муаммо — шу бирлашма билан шартнома тузган мамлакатимизнинг турли шаҳарларидаги корхоналарнинг ўз шартнома мажбуриятларини সিқдирилган бақармаётганлигидир. Бунинг оқибатида шу корхоналарнинг бирлашмага етказиб берадиган хом ашёлари бир маромда келиб тушмайпти. Ўтган йили темир йўл транспортларининг бир маромда ишламаганлиги туфайли ҳам бирлашмага хом ашё етказиб беришда узилишлар бўлиб турган эди. Натижада ойнанинг ҳамма кундида бир маромда маҳсулот тайёрланмай, ойнанинг охириги ҳафталарида ишга зўр берилади. Бундай ёндашувнинг маҳсулот сифатига таъсири кейинчалик сезилиб қолди. Ишчи ва хизматчилар собиққадамлик билан ишда ўзгарин бўлишига, хом ашё таъминоти яхшиланшига умид қилдилар. Афсуски, ҳозирда ҳам ҳеч нарса ўзгаргани йўқ. 1990 йилнинг асосий қисми ўтиб кетган бўлишига қарамай таъминотдаги узилишлар қатор қийинчиликларни келтириб чиқармоқда. Яна бир гап, сентябрь ойи ўтиб бораётганига қарамай, хом ашё етказиб берадиган корхоналар билан 1991 йил учун шартнома тузилгани йўқ. Иш шу аҳволда кетaversа, корхона иқтисодиёти қийин аҳволга тушиб қолгани мумкин.

Корхона ўтган йили 13 миллион 616 минг сўм фойда олди. Лекин жамоа бундан етарлича фойдалангани йўқ. Бирлашманинг 6,5 миңдан зиёд ишчи ва хизматчисига шу фойданинг атғи 982 минг сўми муқофот тарзда берилди, ҳолос. Корхонада фойда талов-тарож қилинмаганида бундай муаммодан ҳеч ким ташвишланмасди. Масалан, фойданинг асосий қисмини тармоқ вазирига тортиб олди. Бошқачасига айтганда, 13 миллион 616 минг сўмнинг 60 фоизи «юқори»га оширилди. Бу аҳволда иқтисодий мустақиллик

хусусида қандай гап бўлиши мумкин. Ишлаган тишлайди, деган гапнинг моҳияти нима бўлади.

Энди чамалаб кўрайлик: фойданинг қолган қисми бирлашманинг ҳар хил эҳтиёжларига ишлатилди. Аммо шу нарсани алоҳида таъкидлаш керакки, кейинги вақтларда қизмат турларининг баҳолари анча ошди. Ҳамма транспорт турлари, электр қуввати ҳамда ёқилғи нарқлари 1,5 — 2 баравар кўпайди. Ундан кейин бу фойдалан ишчи ва хизматчиларга турар жой биноларини қуришда фойдаланиш керак. Заводга қарашли пионер лагерлари ва дам олиш жойларини жорий таъмирлашга ҳам шу фойдадан маблағ ажратилди. Эскириб қолган дастгоҳларни янгилаш ва қатор бошқа мақсадлар учун ҳам шу маблағдан олиниши керак. Қолгани ишчи ва хизматчиларни муқофотлашга асқотоди. Хуллас, фойданинг бевосита ишчи ва хизматчиларга тағадиган миқдори оз. Биргина ўтган йили асосий бойлини яратадиган ишчиларга маблағ сифатида бериладиган маблағ фойданинг 7,2 фоизигагина тўғри келди.

Корхонада халқ истеъмол молларини ишлаб чиқаришни режалаштириш билан бир қаторда уни маблағ билан таъминлаш ҳам оқсамоқда. Масалан, бу йил вазирлик томонидан мазкур маҳсулотларнинг 60 фоизигагина давлат буюртмасига қўра маблағ билан таъминланди ҳолос. Ваҳоланки, ҳозир корхонада халқ истеъмол молларининг 50 хили ишлаб чиқариломоқда. Шунга қарамастан бирлашманинг ички имкониятлари ҳисобига бу борадаги режаларнинг ҳаммаси ортиги билан бажариб келинапти.

Машинасозлар бозор иқтисодиётига ўтилган, ишнинг янада юришиб кетишига умид қилмоқдалар. Бунинг учун тақсимот тарозинини изга солиш, таъминотчилар билан тўғридан-тўғри алоқани йўлга қўйиш зарур деб ҳисоблашмоқда. Энг тўғри йўл ҳам шу.

Ғ. ЮСУПОВ.

© МАМНУНЛИК ҲИСЛАРИ. Ирригация-суғориш-машинасозлиги заводи илгор ишчиси Нурали Бектемисов. И. Шербек сурати.

Уй қурмоқчимисиз?

«Пойдевори биздан...»

© Дарҳақиқат, уй қурганда ишни нимадан бошлаш керак? Давлат ташкилоти орқали иморатни бутлаб олиш мумкинми? Ҳа, илож бор. Бунинг учун Тошкент шаҳар маиший қурилишлар таъмири бошқармасининг Сағбондаги бўлиб қоринчалар ишлаб чиқариш узелни хизматчиларга мурожаат этилганга, мушкулликнинг осон қилиниши.

— Аҳолига пулли хизмат кўрсатишни йўлга қўйиб кўп яхши иш қилдик, — дейди узел бошлиғи Нурали Ҳайдаров. — Бу ер авваллари Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармасига қарашли эди. Олти ойдин, унинг ўрни жамоамизга ажратиб берилди. Бу билан шу маҳалгача трестимиздаги бетон қоринчалари билан таъминланадиган қурилиш участкаларида ишчи анча фаоллаштиришга эришдик. Шундай узелнинг йўқлигидан турин темир-бетон буюмлари заводларига қатнаб, қурилиш материални ундиртишдан қийналардик. Энди ўзимиз

дан қурилиш материал ҳам етказиб берилади. Узелдаги-лар иморатнинг пойдеворини тиклайдилар. Зарур бўлиб қолган пайтда гиштнинг ҳам уриб беришади.

Нурали Ҳайдаров тажрибали мутахассис. 31 йилдинки ҳалол меҳнат қилиб, касбини удуғлаб келмоқда. Узелдаги ишларнинг юришиб кетишида ҳам Нурали Ҳайдаровнинг ўзига хос улуши бор. Бетон қоринчалари узелда бир кунда 80 кубометрга яқин маҳсулот тайёрланмоқда. Унинг 50—60 кубометри узелга қарашли Ақмал Икромов, Собир Раҳимов, Қалияни райондаги жорий участкаларнинг эҳтиёжига сарф бўлапти. Қолган қисми эса шахсий иморатлар тиклаётганларга асқотмоқда. Узелдаги иккала бригаданнинг кучи билан биргина шу йилнинг ўзида шахримиздаги ўндан зиёд иморатнинг пойдевори тикланди. Салкам

40 миң сўмлик иш бажарилди. Бетон қоринчалари узелни жамоаси аҳолига пулли хизмат кўрсатишнинг фақатгина шу йўли билан чекланиб қолаётгани йўқ. Бу ерда яна бир зайири ишга қўл урилган. Айни гишт маҳсулотлари таъқис бўлиб турган бир пайтда узелда тайёрланаётган говақди гиштлилар кўпчилигига қўл келмоқда. Унинг бир донаси бемалол етти гиштнинг ўрнини боса олди. Нархи 65 тишин. Бир кунда узелда бундай говақди гиштининг 400 донаси ишлаб чиқариломоқда. Келгусида бу кўрсаткич янада ошади. Келгуси ойларида жамоа томонидан темир маҳсулотлари тайёрлаш ҳам йўлга қўйилди. Ҳозир бу мақсадни амалга ошириш учун янги теҳна ишга туширилди. Ҳайратлиқ қурилиш уюмига таъйинланган кўришмоқда.

Р. АҲМАДАЛИЕВ.

© «ЗЕНИТ» ЗАРБЕДОРЛАРИ. «Зенит» заводининг Л. Скотникова етакчилиги қилаётган пешқадим бригадаси аъзолари Л. Сағирова, И. Хайруллин, Л. Скотникова (бригадир), Ғ. Бабкина ва Е. Жеребцовалар. Т. Қаримов сурати.

Даромадлар ҳисобига

ТОШКЕНТДАги «Шарқ гуди» бадий буюмлар бирлашмасининг ходимлари Болгария бўйлаб туристик сафарга жўнаб кетдилар. Йўл-даималар нарҳининг ярмини корхона тўлади. Август ойида эса бу ерда ходимлар учун яна бир иштинёз жорий этилди: корхона

тушликлар ҳақини қисман тўлашни ўз зиммасига олди. Энди ҳар бир ходим ҳар кун 50 тиғиллик талон олапти. Бу маблағлар қаердан келаяпти? Даромаднинг бир қисмини биз иқтимоий, маданий-маиший муаммоларни ҳал этишга сарфлаймиз, —

дейти бирлашма бош инжениери А. Алмибоев. — Тўла хўжалик ҳисобига ишлаб чиқаришнинг асосий қисми шундан ташқари 1 миллион 248 миң сўмлик маҳсулот тайёрлади. Ана шу пулнинг бир қисми иқтимоий эҳтиёжларга сарфланади. Бирлашма жамоаси 100 хилдан кўпроқ бадий буюмлар ишлаб чиқараяпти. Шуларнинг ярми харидорнинг молларидир. Бирлашма ходимлари йил охиригача яна қандайдиган сўмлик соф даромад олишни мўлажамлашмоқда. (ЎзТАГ муҳбири).

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

АҚШда «космик такси» модели яратилди

НЬЮ-ЙОРК. Шимолӣ Каролина штатидаги Роли шаҳрининг кўпгина аҳолиси кўп марта фойдаланиладиган мити-космик кема тисолини кўришга муваффақ бўлди. Бу ерда ёғоч ва ганчан табии катталиқда ясалган бу кема моделини тантанали суратда НАСА вакилларига топшириш маросими бўлиб ўтди.

Бу ерда гап ер билан орбитал космик станция ўртасида қатнайдиغان аппарат тўғрисида бормоқда. «Космик такси» деб аталган аппарат лойиҳаси компьютер дисплейлари экранларида вужудга келди, моделининг ўзини эса Шимолӣ Каролина штати университетларининг юқори курс талабалари ва ўқитувчилари яратилди.

Яратилган модель космик маҳкамага узунлиги атғи 10 метрдан йўловат бўлган кемага саник иборати ва экипажнинг икки аъзоси қўлай ва хавфсиз тарзда жойлаша олишларини амалга ошди ёрдам берди. «Космик таксини орбитага олиб чиқиш учун у юқонасига бемалол সিға олади» деган сўз билан «Шаттлдан» ташқари бошқа учирувчи ракета-лардан ҳам, эҳтимол «Титан»дан фойдаланиш мумкин бўлиши қолган тақдирда «Космик такси» дарҳол ундан ажралай, учиб-қўниш майдончасига қайтиб тушиши мумкин.

«Космик таксининг асосий вазифаси — орбитал станция экипажи мунтазам алмашиб туришини таъминлашнинг тежамкор воситаси бўлишидир.

Элчини чақириб олиш талаб қилинапти

ИСЛОМОВОД. Покистон ички ишлар вазири вазифасини бажарувчи Зоҳид Сарфроз АҚШ элчиси Роберт Оуклини мамлакатнинг ички ишларига аралашинида айблади. Америка дипломатининг ўтган ҳафтада Вашингтонда сўзлаган нутқи Исломобод маъмурияти вакилининг газаблангани учун баҳона бўлди. Ҳа нутқда у Покистон ҳукуматининг собиқ бош вазири Беназир Бхуттога нисбатан қилаётган хатти-ҳаракатларини танқид қилган эди. Ҳозир Беназир Бхуттонинг Исломободда порохўрликда айблан судга бермоқчи бўлиб туришидир. Унинг эри — машҳур сармождор Асиф Али Зардори ва Покистон собиқ ҳукуматининг бир қанча вазирлари ҳам жиноий жиҳатдан таъқиб қилинмоқда. Бхутто кабинетининг уч аъзоси ҳозир ҳибсда ётибди.

Оукли ўз нутқда Бхутто устидан тайёрланаётган судий «бир ёқлама суд мажлиси» деб атади. Фақат Покистон ҳукумати собиқ бошлиғининг «иши» билан чекланиб қолмасдан, айни вақтда 1985 — 1988 йиллар даврида расмий кишилар ўз лавозимини сунистеъмол этиб, қилган жиноятларини ҳам текшириш одилона иш бўлур эди, деб таъкидлади у. Уша даврда Покистонда мамлакат ҳозирги муваққат маъмуриятининг кўпгина аъзолари ҳоқимият тепасида турар эдилар.

З. Сарфрознинг фикрича, шу гапларни айтганлиги учун АҚШ элчиси Покистондан хайдаб юборилишига лойиқ. У АҚШ давлат департаментига мурожаат этиб, Исломободдаги ўз вакилини тезроқ алмаштириш масаласини кўриб чиқишга чақирди.

Туризм танг аҳволда

ДЕҲЛИ. Бой тарихий ва маданий ўтмишга эга бўлган Ҳиндистон туризми саноти нисоятда танг аҳволни бошидан кечирмоқда, уни нуқулэй истиқболлар кўтмоқда. Ҳиндистон савҳат агентликлари вакиллариинг Фарбий Бенгалия штатидаги Калькутта шаҳрида бўлиб ўтган тўрт кунлик курултой иштирокчилари ана шундай хулосага келдилар.

ЮНИ ахборот агентлигининг хабар қилишича, чет эл туризми соҳасида айниқса нуқулэй аҳвол вужудга келган. «Мўз» хизмалар мамлакатига хожиҳдан ҳар йили атғи бир ярим миллионгача меҳмон келмоқда. Кислаш лўҳун айтиш мумкинки, Ҳиндистондан анча кичикроқ бўлган Буюк Британия

Шецианинги машҳур сценарийчиси, кинорежиссёр ва театр арбоби Ингмар Бергман янги, тарқиман ҳоли билан боғлиқ фильмини суратга олишга киришди. Мазкур лента Бергманлар оиласининг ҳаётига бағишланган. Фильм тўртта ярим соатли сериаллардан ташкил топади.

СУРАТДА: Ингмар Бергманнинг янги фильмидан бир кўриниш. Прессенсбильд — ТАСС сурати.

Буюк Британия. Бир кун аввал Ироқдан қадрдон Уорчестер шаҳрига қайтиб келган беш йили Стоарт Локвуд (суратда) озолиқнинг биринчи кунини ўз ахши кўрган ўйинчоқларини ўйнашга бағишлади.

ЕПА—ТАСС телесурати.

Мен маош олган вақт 1962 йилга тўғри келарди. Унда пулнинг баракаси ҳам бор эди. Ўн сўмга анча нарса олардик. Ҳозир пулнинг қадри қолмади. Бозорга чиқиб ўн сўмга бирор нарса ололмайсан. Ўшларнинг талабига яраша ахши еиниши, яхши кийиниши ва яхши яшашни хоҳлайди.

Анна Евдокимова, маиа икки йилдинки, сиз ҳам вафода олунг (пенсионер) лар сафига қўшилибсиз. Нега энди дам олмай, иш фаолиятингизни давом эттирайсиз?

— Уйда ўтиравериб, зериқдим. Ишга ўрганиб қолсангиз, ташлаб кетолмас экансан. Айниқса неча йиллар бирга ишлаган кишилар билан қадрдон бўлиб кетганман, чарчок ҳам билинмайди. Мен уларни кўрсам, дам олгандай бўламан. Мақсадим иложи борича корхона, элоррта фойдага тегса дейман. Ахир қайта қуриш комбина- тимизни янгица изга солиб юборди, бу кунючли эмасми? Бунга меънинг ҳам кўпроқ ҳиссам қўшилса дейман.

УНИНГ тўртинчи хон оидий: 1952 йили Тошкент тўқимачилик комбинатига кирган. Ишчи. Биз уларнинг меҳнатини қадрлашга, зарур шарт-шароит яратишга интибон келдик. Негаки, улар корхона учун кўп иш қилишгнни. Қаҳрамони- миз Анна Зеццова ҳам оидий ишчи. У мана 38 йилдинки, пардозлаш фабрикасидаги бўш-ювни деҳида меҳнат қилиб келди. Анна Евдокимова ўтган йиллар давомида не-не ишларни қилмади дейсиз: буюқчи, газлама ишни- тилди, таҳловчи бўлиб иш- лади. Санайверса адоғи йўқ. Ҳатто раҳбарлик қилган пайтлари ҳам бўлган. Унинг шу кулларида ўн олти нафар шоғирди корхонасининг тур- ли ишлаб чиқаришларида меҳнат қилишмоқда.

Меҳнат жамоаларида

«Мен — ишчиман»

Тажрибали ишчи билан бафуржа суҳбатлашдик. Машиналардан «оқиб» тушаётган газламалар бир текис бўлиб махус жнҳозланган аравачаларга тушмоқда. Анна Евдокимова уларнинг хўл-қурулғинини синов кўради.

— Ҳозир участкамизда одам етишмаганидан турли ишларни қилиб кетавераман. Асли касибим — кимёвий ишқорлар тайёрлаш. Маиа кўриб турибсиз, ҳозир машина олдида турибман. Газламанинг сифатли юв- лишини, бирорта ҳам доғ-дуғ ўтказмаслигини назорат қилишим керак, — деди у суҳ- батимиз бошида.

— Анна Евдокимова, саккиз соат давомида шу маи- нада қанча газлама юва ола- сиз?

— Техника павд бормаса, бемалол 36—40 миң сўз- чўн газламани сифатли ювни кўришим. Иш меъёри- миз 35000 газчўл.

— Участкамизда тўрт на- фар кекса ишчини кўра- яман, қолгани ёшлар экан...

— Ҳа, шу сменада тўрт нафаримиз. Боримиз шу. Ёш- ларга келсак, тўғри, улар кўпчилигини ташкил этади. Аммо баъзи кишиларга ҳай- рон қоламан. Узоққа бормай, районларда ёритилаётган ай- рима қанчаларга ёшлар кетиб қолишгпти, улар фа- қат ўқини учун келишди, деган гапларни учратаман. Мен бундай гаплардан, оч- ги, хафа бўлиб кетаман. Нега деганда биз бутунги давр ёш- ларини ўз қарчимиз билан ўлчавимиз, сиқилим. Ахир, ҳозир давр анча илгариллаб кетган-ку. Ёшлар ўқимай, биз ўқиймизми? Ёшлар кат- та талаблар қўйишгпти, тў- ри қилишгпти. Социализм пар- оитдада илғимизми, давлат қонунлар чиқариб қўйибди- ми, марҳамат, талаб қилиш- ни. Жамоамиз орасида ҳам ана шундай ўз ишнинг фи- доийларни қўлаб топилди. Қисқаси, мен бутунги ёшлар- нимиз билан фахрланамиз. Улар ўз юртини гўллатиб, яшашига қодир кишилар деб ҳисоблайман.

— Маош қандай? У сизни қаноатлантира оладими?

— Биласизми, бир пайтлар 60 сўм маош олганман. Шун- га қаноат қилардик. Кейин 600 сўм олган вақтларим ҳам бўлди. Умуман маондан лойидиган одаминг йўқ. Бу ишга қандай ёйдоишга бол- ди.

— Сиз 60 сўм маош олган вақт ҳам бўлган экан, ба- шарти, ҳозир шу пулни бир- орта ёш ишчи олса, шикоят кўтариши аниқ...

— Мен маош олган вақт 1962 йилга тўғри келарди. Унда пулнинг баракаси ҳам бор эди. Ўн сўмга анча нарса олардик. Ҳозир пулнинг қадри қолмади. Бозорга чиқиб ўн сўмга бирор нарса ололмайсан. Ўшларнинг талабига яраша ахши еиниши, яхши кийиниши ва яхши яшашни хоҳлайди.

— Анна Евдокимова, маиа икки йилдинки, сиз ҳам вафода олунг (пенсионер) лар сафига қўшилибсиз. Нега энди дам олмай, иш фаолиятингизни давом эттирайсиз?

— Уйда ўтиравериб, зериқдим. Ишга ўрганиб қолсангиз, ташлаб кетолмас экансан. Айниқса неча йиллар бирга ишлаган кишилар билан қадрдон бўлиб кетганман, чарчок ҳам билинмайди. Мен уларни кўрсам, дам олгандай бўламан. Мақсадим иложи борича корхона, элоррта фойдага тегса дейман. Ахир қайта қуриш комбина- тимизни янгица изга солиб юборди, бу кунючли эмасми? Бунга меънинг ҳам кўпроқ ҳиссам қўшилса дейман.

Б. ОРИПОВ

Тошкент тўқимачилик комбинати ходими.

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

Оқшом

Ибрatли ҳикоятлар

Қаноат ҳақида

УЛУГ кишиларнинг ёқими ҳислатларидан бири қаноатдир. Қаноатли киши ҳеч қачон хор бўлмайди. Аксинча, кишида қаноат бўлмаса, тоған-туғганига сабр қилмай, қўнғига интилса, оқибат хорлик азобини тартади. Шунинг учун ҳам айтилади:
Бўлса агар суву парча қотган нон,
Уста касасига кўз тикма, инсон.
Бўлсанг агар тоғу-тахт учун муҳтож,
Заминни тахт деб бил ва қўшини тоғ.
Дони кишилар аса: «Қаноат туганмас бой-ликдир, қаноатли киши ҳеч қандай бўлмайдди, чуқи унинг ҳеч қандай иши тўшмайди. Қаноатсиз киши аса гадога ўхшайди, унинг ҳама нараси бўлса ҳам қўнғи бўлмайди, кўпроқ тоғишга интилади, нарса деб одамлар олдига бош ағади», дейдилар.
Байт:

Биронинг олдига боргандан нон деб,
Уйда жим ўтирмақ яхшидир жон деб.
Ҳар ким таъма йўлни тўтса агар пеш,
Оқибат бир қуни бўлғуси дарвеш.

Энг хушбўй

ОДОБ хазинаси юрагига жойлаган бир Янгит бор эди. У ўз бахтини тополмай, бир неча вақт сарсон ва саргардонликда юрди. Қўнлардан бир кун Анушервон ходимларидан бирининг хизматига кириб қолди. У ердаги қийинчилик ва макро ҳийлаларга қанчалик сабр қилмасин, бирорта фойда қўрмади. Қоронги тунларни оғир ҳаёллар билан ўтказди.

Байт:
Куннинг жамолини қўрай деса қим,
Тунда сабр қилмоқ ёлғиз чорасин.
Гавҳар қидирувчи меҳнатдан қўрқса,
Қўнғига чиқмағи дурнинг сарасин.
Бир қуни Анушервон мажлис уюштириб қолди.
«У ўз мулозимларидан:
— Энг юмшоқ нарса нима? — деб сўради.

4 Утирганлардан бири: «Шоҳи» деди, инкинчи-си эса «Тоғуқ патлари» деди. Бошқа бироми эса: «Ипакдан ҳам юмшоқ нарса бўлиши мумкинми?» деди. Шу оғда ҳалиги Янгит ҳам сарой четидан турган эди. Мулозимларнинг жавобидан Анушервоннинг қўнғи тўлмаганини кўриб, сўзлашга ижозат сўради. Ижозат бўлгач деди:

— Энг юмшоқ нарса тинчликдир.
Анушервон унга офарин айтиди ва яна сўради:
— Энг яхши овқат қандай овқат?
— Шаҳонинг хирсин оширмайдиган ва тагда ҳеч қандай иллат тугдирмайдиган овқат энг яхши овқат, — деб жавоб берди Янгит.
Анушервон яна ундан:
— Гулланинг энг хушбўйи қайси? — деб сўради.
— Энг ҳидли гул ота-онани тирикликда розин қилмайдиган, ўлгандан кейин эса Уларнинг номини абадийлаштирадиган қўнғил фарзанд, — деб жавоб берди Янгит.
Анушервон Янгитни тақдирлади ва ўз ҳақимлари орасига олди.
Абдуқоҳҳор ШУКУРОВ таъйёрлаган.
(«Нигористон» ва «Ахлоқ Музаффарий» китобларидан олинган).

- Ниҳоқ — тақдирларни бир-бирига улайди.
- Ниҳоқ — энидига экинган қўчатдир. Уни гуллатиш келин билан кўвга боғлиқ.
- Ниҳоқ тўйида ўтирган келин ва кўв — гулзордаги илк омилган атиргулларга ўхшайди.
- Яхши келиннинг оқ пойдози — бир умрдандир.
- Келини ясангани эмас, малаҳотчи бегайди.
- Келин малаҳот билан, кўв садоқат билан.
- Келиннинг ҳабси бойлик, кўвнинг ақли хазина.
- Сепди келиндан эпди келин афзал.
- Яхши келин қизингден бўлади, ёмони эса, ўғлингден.

Обуна-91:

«Оқшом» мухлисима»

УШБУ суратда акс эттирилган ва юзлардан нур ёғилиб турган бу отахон «Оқшом» рўномасининг миғ-миғлаб мухлисидан биридир. Жўра ота Ёкубов шахримизнинг Киров районидagi Чята кўчасида истиқомат қилди. Уларнинг онасини чин маънода рўнома ва ойномаларни муттасил севиб ўқийдиган оналар сирасига қўшилиш мумкин.

Отахон билан бафуржа суҳбатлашдик. Суҳбатимиз маъноси бевоқиф маҳаллий нашрларга келганда Жўра отанинг лабарига табассум югурди.
— Тўғри гапни айтгани ўғлим? — дедилар отахон мийғида кулиб.
— Сизларнинг «Оқшом» рўномангиз меннинг жон-дилим. Унинг саҳифаларига босилаётган «Ибрatли ҳикоятлар», «Ҳикматли гаплар», «Одобнома», «Саломатлик ҳақида суҳбатлар» саҳифасидаги мақоалани айниқса мароқ билан ўқийман. Менинг бирдан-бир истиғини шуки, янги янгда ҳам рўномангиз бундан ҳам ўқиниши бўлса...

ча қилиб шунинг керакки, «Оқшом» рўномаси 1991 йилда ҳам ўз муштарийларига манзур ва маъбул бўладиган мақоаларни ёритиш, ўз саҳифаларига теша тегмаган гапларни олиб чиқиш, янги рухулар очишни режалаштиришда. «Ваъда вафоси билан гузал» деганларидек, рўнома ходимлари ўз муштарийлари олдига берган ваъдаларга албатта вафо қилдилар. Шундай бўлиши табиий, албатта. Чунки шу кезларда 1991 йил учун рўнома ва ойномаларга обуналар расмийлаштирилган экан, ваъдага албатта вафо қилиш керак!

Гапимизни мухтасар этиб, биз ўз мухлисларимизга яна бир эслатиб ўтган: шу кунларда «Союзпечать» ходимлари, жамоати матбуот тарқатувчилар «Тошкент оқшом» рўномасига ҳам исталган муудат учун обуна қабул қилмоқдалар. Унинг бир йиллик обуна баҳоси 17 сўм 40 тиён. Жўра ота айтишларидек, 1991 йилда «Мен ҳам «Оқшом» мухлисима» деювчилар сон яна ошганига умид қиламиз.

Т. Каримов сурати.

Тил ўрганишга—ўн кун

Тошкентда инглиз тилини ўрганиш курси ролла-росс ўн кун ишлади. Лекин курс тингловчилари инглиз тилида эркин гаплашишни ўрганиб олишлари учун ана шу муудат етарли бўлди.
Инглиз тилини тез ўрганишга СССР Энергетика министр-диги раҳбар ходимлари ма-лакисини ошириш Бутунитти-фоқ институтини психология ка-федрасининг доценти А. С. Плесневич ишлаб чиққан ме-тодика ёрдам берди.
— Чет тилларни тез ўзлаштиришнинг фақат битта усули бор, — деб ҳисоблайди Аль-берт Станиславович. — Ҳар биримиз ана шу усулдан фой-даланганимиз. Янги йилнинг олд-да тилимиз чиқибётган фойдалан-

ганмиш. Эслаб кўринг, кичкин-той нима қилади? У қўлоқ со-лади, дастлабки сўзларни айта-ди. Бу сўзларни ҳам бузиб та-лаффуз қилади, лекин одам-лар уни тушуна бошлайдилар. Кичкинтой учун яхши омил бор — у гаплашишни хоҳлайди. Шунинг учун ҳам у талаффуз қиладиган сўзлар сонини ку-нда-кунга кўпайиб боради. Бу-ла аста-секин оғзаки нутқини эркин ўзлаштириб олади.
А. С. Плесневич ўз шогирд-ларини болаликда босиб ўти-ган ана шу йўлни яна бир марта тақдорлашга мажбур қилди. Курсда ўн кун ўқи-тиш давомида тингловчилар ётоқхонада ташиқ дунёдан ажралган ҳолда яшайдилар. Машгулотлар эрта тонгда бо-шланиб, кечаси тугайди. Бу

вақтда одамлар нима қилиша-ди? Улар бир-бирларининг гапларини тингловчида ва га-пиришади. Ҳар бир янги сўз-ни овоз чиқариб айтишади. Улар ўйнайдилар, қўнғи ҳа-қиқатларга жалб этиладилар. Шу тарихқа тобора кўпроқ сўзлар-ни ўзлаштириб оладилар. Ав-валига нотаниш туюлган тил тез орада тушунарли бўла бо-реди, инглиз тилини азалдан билгандек бўлиб қолган ки-ши.
Курсда она тилида бир оғиз ҳам гапирмайди. Бу ерда ҳатто нонушта ва тушлик пай-тида ҳам инглизча гапирша-ди.
— Бу усулни ишлаб чиқиш билан 1967 йилдан буён шу-гулланяман, — деб давом

этади А. С. Плесневич. — Ин-глиз тилини билмайдиган одам учун бу тил ундан алоҳида, муस्ताқил мавжуддек туюлади. Тингловчилар гурӯҳида ана шу муस्ताқил мавжуд бўлган тил «қўшилади»: инсонга чет тил «юқиб қолади», идроклашининг тарихқа тобора кўпроқ сўзлар-ни ўзлаштириб оладилар. Ав-валига нотаниш туюлган тил тез орада тушунарли бўла бо-реди, инглиз тилини азалдан билгандек бўлиб қолган ки-ши.
Афсуски, ҳоҳлаган кишилар-нинг ҳаммаси инглиз тилини тез ўрганиш усулидан фойдалана олмайдилар. Жумҳуриятимизда чет тилларни тез ўрганишни хоҳловчилар кўп. Лекин ма-нафақдор идоралар бу усулга эътибор бермаётганликларини хайратга солади.

қили ақил яшомоқда ва ўқи-моқда. Улар учун донгдор кишилар. Улуғ Ватан урушини қатнашчилар, фирқа ва меҳ-нат ветеранлар билан учра-шувлар ўтказилмоқда.

И. Шаббер сурати.

Бўлажак курсантлар тайёрланмоқда

Рус тили чўқур ўргатиладиган ва ҳарбий-жексоний тай-ёрларни кузайтирилган мум-хурият махсус мактаб-интер-нат жомаси янги ўқув йилини мўваффақиятли бошлади. Тер-бияланувчилар учун бу ерда ҳамма шароитлар яратилган.

Машгулотларни ўтказишга таж-рибали офицерлар маълум этил-ган. Қизил Байроқ ордени Тўржистон ҳарбий округи ўқув юртини оталиққа олган.
Бу ерда моддий-техника ба-засини тақомиллаштиришга қатъ эътибор берилмоқда.

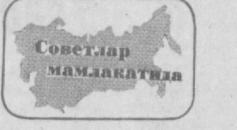
Физика, математика, рус ти-лидан янги кўргазмалар қўй-ланамалар, лингвистика кабинет-лари, алоқ жиҳозланган бош-ланғич ҳарбий тайёрларни синфлари, махсус компьютер синфлари ёшлар ихтиёрига бериб қўйилган. Махсус мактаб-ин-тернатда ўн етти миллият ва-

Т. БОТИРБЕКОВ, УЗАТАГ мухбири.

Гулзордаги атиргуллар

дан айирди.
○ Келини бaxтли қилувчи — одоб ва ҳаёсидир.
○ Келининг одоби — бўйнидаги дурдан қиммат.
○ Келин ва кўвнинг аҳиллиги хонадонни бегайди.
○ Тонгда келининг ўзидан олдин бурчи уйғонади.
○ Келиннинг таъзини — умридаги гузалликларининг гулгожидир.
○ Келинлик ҳовлидан фойз уфурди туради.
Матлуба УЛУҒОВА, кекса педагог.

○ ЭКОЛОГИЯ
ХАРИТАСИ
МОСКВА, СССР Фанлар академиясининг география ин-ститутининг мутахассислари мамлакат экология вазиати-ни яратиб, экология вазиати-га тўла-тўқис баҳо берилган. Унда табиий ерданга муҳ-тож бўлган барча минтақа-лар акс эттирилган. Унинг афзаллиги шунданки, харита тўла-тўқис яратилган бўлиб, турли тармоқларнинг мута-хассисларига қўмақлашади. Харитада экология вазиати могоароли, танг ва ҳалокат-ли қисмларга бўлинган. Унда деҳқончилик маданияти паст бўлган депарлар кўр-сатилади.

○ ЧЕРНОБИЛЬ
— ХАММАМИЗНИНГ ДАРДИМИЗ
АШХОБОД. Туркманистон меҳнатқашлари «Правда» рўномасининг Чернобилад-ги авариядан жабрланган де-парлар аҳолисига ердам қўрашнинг ҳусусидаги қақи-ринини қизғин қўллаб-қув-ватладилар. Гўктепе ва Та-жан депарларининг ҳўжа-ликлари кўшбўй турман конуларни ва узуларидан 26 тоннасини самолётга жу-тдиладилар. Чоржўб, Мари, Топхонув айлотивларнинг колхоз ҳамда совхозлари, жумҳурият тобелидаги де-парларнинг хўжаликларини Моголев ва Гомель айлотив-ларига ширин-шаклар мева-ларни жуштишга ҳозирлик қилишмоқда. Жумҳурият қишлоқ меҳнатқашлари нур-ланиш касалига мутало бўл-ган болалар учун мева, узум, полиз маҳсулотларининг энг яхши навларини ташлаб олишмоқда. Жумҳурият на-саба уюшмалари ана шу максат учун катта маблаг ажратди.

○ ЕР
ХАЙДОВЧИЛАР БЕЛЛАШМОҚДА
ТАЛЛИНН. Ер ҳайдовчи-ларининг охири марта ўтказилган жумҳурият мусоба-баси голиби, Совет Иттифоқи ва Эстониянинг бир неча марта чемпиони, Тартудан «Авангард» совхозида меҳ-нат қилаётган Эльмар Вески Голландияга жунаб Вески. У ерда ер ҳайдаш бўйича 37-жаҳон чемпионати бўла-ди.
Ҳозирча машқлар ўтқа-зилмоқда. Ҳамма нарса 21—22 сентябрда, бир қатнашч 2 минг квадрат метр майдонни ҳай-даб бериши керак бўлган кунларда ҳал этилади. Ана шунча ерни ҳайдаш учун уч соат вақт берилади.
(ТАСС мухбири хабарлари-дан.)

Бу сирли Тибет

Москваликларнинг амери-калик машҳур саёхатчилар Тибет тадиқотчилари бўл-ган М. Макгин ҳамда Г. Винц билан учрашувлари чо-ғида Будда дини ва «Мар-хўмлар китоби», фикрлар қат-тиқ таъсир ўтказиш ерда-мида организмнинг физиолатини, ҳолатини ўзгаришнинг ва узоқ умр кўриш муаммолари, Н. Рерихнинг фалсафий гола-ри ва тоғ мамлакатни аҳоли-сининг урф-одатлари ҳамда бошқа қўнғига муаммолар диққат марказида бўлди. Саёхатчилар Совет Итти-фоқида бизда яқинда ташкил этилган Будда динини ўрга-ниш лабораториясининг тақ-лифига буювон келишди.
— Биз мамлакатнингизга илгарилар ҳам келганмиш, ле-кин совет кишиларига тибет-ликлар дини ва маданияти тўғрисида эркин сўзлаш бе-ра оладиган вақтлар келиши-ни тасаввур ҳам қила олма-дик. Бу қайта куриш тўғри-лигига мумкин бўлди,
— деди Г. Винц.
Тибет узоқ асрлар мобай-нида ташқи дунё учун ёпиқ эди ва сунғи йиллардагина сирлилик пардаси кўтарила бошлади. Кўп асрлар муқад-дам бўлиб этилган олтин тў-ла саройлар, ибодатхоналар, ойлаб ҳеч нарса емай юра оладиган ва ўз танаси ҳа-ро-ратини ўзгаришга қодир бўлган одамлар — буларнинг ҳаммаси катта қизғини уйғотди.

Америқалик меҳмонлар неки соатдан кўпроқ вақт мотайида саволларга жавоб қайтаришди. Машҳур Тибет табиотига айнаси катта қи-зиқиш билдирилди. Ҳозир маъсум соғломлаштириш сис-темаси бутун дунёда кенг тарқалган. Масалан, АҚШда табиотлар тайёрлаш маркази ишлатилмоқда. Шунинг ҳам борики, муолажа қўнғича мардларнинг талаб қилиши: тибетликларнинг қўнғича дору-дармонлари тўғрисида тибет киши металл қурун киши одатдан ташқари модлардан тайёрланади. Фирмама-чай туганг ҳозир пайтда биз бу таърибдан муваф-фақиятли фойдаланишимиз мумкин бўларди. Хайриятки, бундай хом ашё бизда оши-б-тошиб ётибди.
Америқалик тадиқотчи-лар совет тибетшунослари билан тоғ мамлакатига са-фар қилгани ва у ерда Ти-бетни ўрганиш юзасидан бир-қилганда нш олиб борамиз,
— деди Г. Винц.
Д. ТРУНОВ,
(ТАСС)

○ ҲУНАРЛИНИНГ ҚўЛИ ГўЛ. Уз-бекистон ССР Маҳаллий саноат ми-нистрининг жумҳурият ўқув-ишлаб чиқариш комбинатининг кулолчи қизла-

ри. Ишлаб чиқариш таълим устаси М. Ибодуллоева уларга бадий кулолчи-лик сирларини ўргатмоқда.

И. Шербек сурати.

